

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

Definisjon, forebygging, tiltaksplan

Konflikt

Def.: En uenighet oppstått på grunn av partenes motstridende interesser.

- Konflikter er en normal del av livet og i alle fellesskap
- Man er uenige om noe, ofte småting
- Begge er parter i konflikten. Det er ikke et offer.
- Man kan og må lære barn konflikthåndtering
- Den voksne skal kunne gjenkjenne en konflikt og skille den fra mobbing

Erting

- Erting er ikke så ondskapsfullt og vedvarende som mobbing
- Mobbing begynner ofte som sjenerende erting
- Barn tar ofte det man sier, bokstavelig
- Erting er langt mer utbredt blant små barn enn egentlig mobbing
- Sjenerende erting skiller seg fra uskyldig lek og moro.
- Erting er det når andre blir lei seg.
- Barn liker ikke erting.
- Voksne må se på egen praksis.

Mobbing

- Mobbing er når en person gjentatte ganger over en viss tid blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en viss ubalanse i styrkeforholdet. Den som blir utsatt for de negative handlingene har problemer med å forsvare seg og er ofte hjelpeløs ovenfor den eller dem som plager han eller henne"

Dan Olweus

Fysisk mobbing:

- Denne mobbingen er oftest lettest å oppdage.
- Man kan angripe et annet barn på ulike måter ved å slå, dytte, sparke, klype osv. Ofte skjer den fysiske mobbingen på den måten at den som utfører den, "tilfeldigvis" kommer borti offeret.

Psykisk mobbing:

- Den vanligste formen for mobbing er den stille mobbingen. Ofte er det også denne type mobbing som er vanskeligst å oppdage fordi den skjer i det skjulte. Men denne type mobbing kan også skje åpent med for eksempel oppgitt sukking, hvisking, grimaser, ekskludering, taushet eller at man blir betraktet som luft.

Verbal mobbing:

- Denne type mobbing kan være lettere å oppdage enn den psykiske, men ikke alltid. Ekle ting kan sies i det stille, og gjerne bak de voksnes rygg. Barna hvisker om vedkommende, sprer rykter og får andre med på sitt parti. Verbal mobbing innebærer å si ekle og ubehagelige ting, true og håne.

Hva kjennetegner de som mobber?

Et framtrødende kjennetegn for mobberne er deres aggressivitet mot kamerater - noe som nærmest er innebygget i definisjonen av en mobber. Men de er også aggressive mot voksne og foreldre. De kjennetegnes ofte av impulsivitet og sterke behov for å dominere andre. Mobberne synes å ha lite medfølelse med ofrene for mobbing. Mange mobbere er flinke til å få noen av sine medløpere til å utføre selve «grovarbeidet» mens de selv holder seg i bakgrunnen. Gutter mobber oftere enn jenter, men den mobbingen som blir utført av jenter er vanskeligere å oppdage (Olweus, 1992).

Hva kjennetegner de som blir mobbet?

- Forskningen gir et relativt entydig bilde av det typiske mobbeofferet. Stort sett synes dette bildet å gjelde for både gutter og jenter. De typiske mobbeofferene er mer engstelig og usikre enn andre barn. De er ofte forsiktige, følsomme og stillferdige. Når de blir angrepet av andre barn reagerer de vanligvis med gråt og tilbaketrekning. De har en negativ selvfølelse og en negativ vurdering av situasjonen. De kjenner seg ofte dumme og mislykkede, skamfulle og lite attraktive. Denne typen mobbeoffer blir kalt for det passive mobbeofferet. Det provoserende mobbeofferet er betydelig mindre vanlig enn det passive. Slike barn er ofte ukonsentrerte og generelt urolige, og det oppstår lett irritasjon og spenning rundt dem. Deres eget oppfarende temperament bidrar til at de kommer i konflikt med andre barn. (Olweus, 1992)

Forebyggende tiltak for å unngå at mobbing skal forekomme

Voksenrollen

- Voksne skal være aktive observatører til barnas trivsel samværsmønster.
- Barnehagen skal legge vekt på å etablere gode sosiale ferdigheter som f.eks. å bekrefte andre, vente på tur, lytte til andre, og markere seg selv.
- Voksne skal være deltakende og trygge grensesettere som veileder barna i ulike sosiale settinger.
- Voksne skal være gode rollemodeller med stor bevissthet rundt egne kommunikasjon og reaksjons mønster.

Foreldresamarbeid

- Tett samarbeid med foreldrene om barnehagens innhold bl.a. med tanke på inkludering og sosial kompetanse.

- Oppfordre foreldrene til å se og gi positive tilbakemeldinger, samt hilse på alle barn ved henting og bringing.
- Lage regler sammen med foreldrene i forhold bursdagsinvitasjoner og andre sosiale treff utenfor barnehagen (viktig at alle blir inkludert).

Pedagogisk innhold

I barnehagens planer (virksomhetsplan og årsplan) er følgende områder vektlagt; lek, sosialt samspill, selvstendighet, sosiale ferdigheter, språk, felleskap og solidaritet.

Lek

- Barna skal gjennom leken lære å samspille med andre. De skal få erfaring med å innrette seg og vise hensyn, samtidig som de lærer å hevde seg og komme med innspill. De skal gjennom leken etablere vennskap slik at alle har noen å være sammen med hver dag. Barnehagen skal legge til rette for gode lekemiljø; nok tid til å leke i trygge og spennende omgivelser.

Selvstendighet

- Barna skal lære å bli selvstendige, kjenne på mestringsfølelse og ta egne uavhengige avgjørelser.

Sosiale ferdigheter

- Barna skal lære å samspille med andre gjennom å etablere gode sosiale ferdigheter. Både kunne å innrette seg, vente på tur, ta andres perspektiv og samtidig kunne markere seg og ha innflytelse. Det å være positiv til andre og gi ros er svært viktig skal vektlegges.

Språk

- Språk og sosiale ferdigheter er nært knyttet til hverandre. Et funksjonelt språk (verbalt og nonverbalt) er en forutsetning for å

kunne samspille med andre. Barnehagen vektlegger derfor å jobbe målrettet i forhold til språkutvikling. Gjennom språket skal barna kunne sette grenser og markere egne behov, samt gi ros og bekrefte andre.

Solidaritet, felleskap og mangfold

- Barna skal lære om mangfold og felleskap, bla. i forhold til seksualitet, kultur og religion, slik at de blir tolerante og flinke til å inkludere andre.

Tiltaksplan når mobbing skjer

Det skal skrives referat fra alle møter. Pedagogisk leder er ansvarlig for dette. Daglig leder har det overordnede ansvaret og skal delta aktivt i hele prosessen.

Tiltak	Ansvar	Gjennomført
Den som observerer mobbing, informerer andre ansatte og daglig leder. Tas opp på avdelingsmøte. Beskriv så konkret som mulig. Hva har barnet/barna gjort? Hvordan har de voksne forholdt seg til det? Bli enig om videre observasjon og straks tiltak.	Alle	
Snakk med barna om det som har skjedd. Be barna komme med forslag til hva som	Pedagogisk leder	

kan gjøres videre. Sammenfatt barnas forslag med det personalet har kommet frem til.		
Møte med foreldrene til den/de som blir mobbet og den/de som mobber, hvor foreldrene får informasjon, og blir tatt med på råd.	Pedagogisk leder sammen med dagligleder deltar på møtet.	
Utarbeide en pedagogisk tiltaksplan med konkrete mål og tiltak, ut ifra observasjoner og samtaler med barnas foreldre.	Pedagogisk leder sammen med personalet på avdelingen hvor mobbingen har forekommet.	
Evaluering etter 14 dager. Samtale med barna.	Pedagogisk leder.	
Informasjon/samtale med foreldrene etter behov.	Pedagogisk leder.	
Eventuelt videre tiltak.	Pedagogisk leder	
Evaluering på alle avdelingsmøter.	Pedagogisk leder	